

Clipping premsa

Efectiva
Comunicació

Març 2023

Informe

evolució

activitat 2022

L'APUNT

Els comunistes han vist la llum en Vox

Roger Palós

La moció de censura de Vox donarà un missatge perillós. L'economista Ramón Tamames, amb un to més pausat i tranquil, acabarà de normalitzar el partit d'Abascal, si és que no ho està ja del tot. Els que han estat comunistes i de la més radical de les esquerres un dia es poden il·luminar, com Tamames. Sense necessitat d'autoflagel·lar-se. Només cal adonar-se de l'error i acceptar que el fei-

xisme és alegria. De conversos n'hi ha per triar i remenar: des de Jiménez Losantos fins al criminal Queipo de Llano, inicialment republicà. Però el cas de Tamames és el d'un intel·lectual que havia estat referent, d'edat molt avançada i des del faristol del Congrés. Agafant els rivals a contrapeu, pretenen un impuls per captar el vot excomunista com a França ha aconseguit amb èxit Le Pen.

SOCIETAT

Alerten que l'emergència en la salut mental dels joves ha arribat al "límit"

V.P.
BARCELONA

Un de cada set joves de Catalunya té un problema de salut mental. Les persones d'entre 18 i 34 anys són les que més visites fan als serveis de salut mental. El suïcidi s'ha convertit en la primera causa de mort no natural entre la joventut. Les dades no són noves. De tant en tant surt un nou informe. Però ahir dues entitats, la Federació de Salut Mental de Catalunya i el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC), van fer un crit d'alerta i van denunciar que la situació d'emergència en què es troben els joves ha arribat al "límit".

Les dues entitats van presentar la radiografia *La situació de salut mental en el jovent català* a la directora del Pacte Nacional de Salut Mental, Magda Casamitjana, al Palau de la Generalitat, i li van exigir, com així ho recull l'informe, actuacions urgents per revertir aquesta situació. Entre les mesures que proposen hi ha el reforçament del sistema de salut pública, molt desequilibrat al conjunt del territori; més atenció comunitària, i introduir l'educació emocional a totes les etapes educatives.

La directora de Salut Mental i la directora del Consell Nacional de la Joventut, ahir a la plaça Sant Jaume després de presentar la radiografia ■ ACN

"Ens trobem davant un nou paradigma de salut mental. Hi ha una emergència juvenil en la salut mental", va alertar Marta Poll, directora de Salut Mental Catalunya. "Això és una crida a l'administració. La salut mental dels joves està en una situació greu", va dir per la

seva banda Júlia Rosanna, presidenta del CNJC. Segons les dues entitats, aquesta "emergència" també pateix un biaix de gènere, ja que per cada home que té depressió, hi ha dues dones.

La radiografia denuncia l'empitjorament de la salut d'aquest col·lectiu i

assenyala la pandèmia de la covid-19 com un punt d'inflexió. Entre les dades destaca que el Codi Risc Suïcidi de Catalunya ha detectat un 195% més de temptatives ara que abans de la pandèmia. I un 165% més d'atencions a urgències per problemes mentals. ■

LLENGUA

56 queixes per discriminació lingüística a la universitat

F. Espiga
BARCELONA

La Plataforma per la Llengua ha denunciat que s'han produït 56 queixes d'alumnes per discriminacions lingüístiques a la universitat durant el primer quadrimestre del curs. La major part —43%— són per manca d'oferta d'assignatures en català, i un altre 43% més perquè alguna assignatura que s'havia d'impartir en català s'ha fet en una altra llengua. Aquest és el quadrimestre amb "menys queixes" des que va arrencar la campanya. Molts alumnes es queixen "directament a les universitats", diu l'entitat.

SOCIETAT

El rector de la UAB defensa els protocols contra l'assetjament

R.P.
BARCELONA

El rector de la UAB, Javier Lafuente, va defensar ahir els protocols de la universitat, que "garanteixen els mecanismes per fer front als assetjaments", però va lamentar la falta d'agilitat i va instar els governs a fer els canvis legals pertinents. Ho va explicar en una carta, dos dies després que es fes públic el cas denunciat per una alumna, víctima d'assetjament per part d'un catedràtic de la Facultat de Ciències. El centre va suspendre el docent dimarts, però la situació va provocar la renúncia de la responsable d'igualtat de la facultat. ■

SOCIETAT

Més plagues de rates, xinxes i paneroles pel canvi climàtic

J. Alemany
BARCELONA

Un augment del 25% de la població de paneroles, entre el 10 i el 15% de rates i un increment d'actuacions de control de xinxes de llit i d'aus en grans ciutats, sobretot de l'àrea metropolitana, són alguns dels efectes del canvi climàtic amb més episodis

d'escasses pluges i onades de calor més prolongades que s'han constatat durant el 2022. Així ho van explicar ahir des de l'Associació d'Empreses de Control de Plagues de Catalunya (Adepap) tenint en compte els resultats de l'enquesta que han contestat gairebé la meitat de la setantena d'empreses associades.

Proclamem
La República
cada dissabte.
2 € al teu quiosc

LA REPÚBLICA
Fes-te republicà
a www.lrp.cat
o trucant al
972 186 400

L'APUNT

Els comunistes han vist la llum en Vox

Roger Palós

La moció de censura de Vox donarà un missatge perillós. L'economista Ramón Tamames, amb un to més pausat i tranquil, acabarà de normalitzar el partit d'Abascal, si és que no ho està ja del tot. Els que han estat comunistes i de la més radical de les esquerres un dia es poden il·luminar, com Tamames. Sense necessitat d'autoflagellar-se. Només cal adonar-se de l'error i acceptar que el fei-

xisme és alegria. De conversos n'hi ha per triar i remenar: des de Jiménez Losantos fins al criminal Queipo de Llano, inicialment republicà. Però el cas de Tamames és el d'un intel·lectual que havia estat referent, d'edat molt avançada i des del faristol del Congrés. Agafant els rivals a contrapeu, pretenen un impuls per captar el vot excomunista com a França ha aconseguit amb èxit Le Pen.

SOCIETAT

Alerten que l'emergència en la salut mental dels joves ha arribat al "límit"

V.P.
BARCELONA

Un de cada set joves de Catalunya té un problema de salut mental. Les persones d'entre 18 i 34 anys són les que més visites fan als serveis de salut mental. El suïcidi s'ha convertit en la primera causa de mort no natural entre la joventut. Les dades no són noves. De tant en tant surt un nou informe. Però ahir dues entitats, la Federació de Salut Mental de Catalunya i el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC), van fer un crit d'alerta i van denunciar que la situació d'emergència en què es troben els joves ha arribat al "límit".

Les dues entitats van presentar la radiografia *La situació de salut mental en el jovent català* a la directora del Pacte Nacional de Salut Mental, Magda Casamitjana, al Palau de la Generalitat, i li van exigir, com així ho recull l'informe, actuacions urgents per revertir aquesta situació. Entre les mesures que proposen hi ha el reforçament del sistema de salut pública, molt desequilibrat al conjunt del territori; més atenció comunitària, i introduir l'educació emocional a totes les etapes educatives.

La directora de Salut Mental i la directora del Consell Nacional de la Joventut, ahir a la plaça Sant Jaume després de presentar la radiografia ■ ACN

"Ens trobem davant un nou paradigma de salut mental. Hi ha una emergència juvenil en la salut mental", va alertar Marta Poll, directora de Salut Mental Catalunya. "Això és una crida a l'administració. La salut mental dels joves està en una situació greu", va dir per la

seva banda Júlia Rosanna, presidenta del CNJC. Segons les dues entitats, aquesta "emergència" també pateix un biaix de gènere, ja que per cada home que té depressió, hi ha dues dones.

La radiografia denuncia l'empitjorament de la salut d'aquest col·lectiu i

assenyala la pandèmia de la covid-19 com un punt d'inflexió. Entre les dades destaca que el Codi Risc Suïcidi de Catalunya ha detectat un 195% més de temptatives ara que abans de la pandèmia. I un 165% més d'atencions a urgències per problemes mentals. ■

LLENGUA

56 queixes per discriminació lingüística a la universitat

F. Espiga
BARCELONA

La Plataforma per la Llengua ha denunciat que s'han produït 56 queixes d'alumnes per discriminacions lingüístiques a la universitat durant el primer quadrimestre del curs. La major part —43%— són per manca d'oferta d'assignatures en català, i un altre 43% més perquè alguna assignatura que s'havia d'impartir en català s'ha fet en una altra llengua. Aquest és el quadrimestre amb "menys queixes" des que va arrencar la campanya. Molts alumnes es queixen "directament a les universitats", diu l'entitat.

SOCIETAT

El rector de la UAB defensa els protocols contra l'assetjament

R.P.
BARCELONA

El rector de la UAB, Javier Lafuente, va defensar ahir els protocols de la universitat, que "garanteixen els mecanismes per fer front als assetjaments", però va lamentar la falta d'agilitat i va instar els governs a fer els canvis legals pertinents. Ho va explicar en una carta, dos dies després que es fes públic el cas denunciat per una alumna, víctima d'assetjament per part d'un catedràtic de la Facultat de Ciències. El centre va suspendre el docent dimarts, però la situació va provocar la renúncia de la responsable d'igualtat de la facultat. ■

SOCIETAT

Més plagues de rates, xinxes i paneroles pel canvi climàtic

J. Alemany
BARCELONA

Un augment del 25% de la població de paneroles, entre el 10 i el 15% de rates i un increment d'actuacions de control de xinxes de llit i d'aus en grans ciutats, sobretot de l'àrea metropolitana, són alguns dels efectes del canvi climàtic amb més episodis

d'escasses pluges i onades de calor més prolongades que s'han constatat durant el 2022. Així ho van explicar ahir des de l'Associació d'Empreses de Control de Plagues de Catalunya (Adepap) tenint en compte els resultats de l'enquesta que han contestat gairebé la meitat de la setantena d'empreses associades.

Proclamem
La República
cada dissabte.
2 € al teu quiosc

LA REPÚBLICA
Fes-te republicà
a www.lrp.cat
o trucant al
972 186 400

MEDI AMBIENT

Rates en un solar abandonat del barri barceloní de Gràcia. PAU DE LA CALLE

Rates, paneroles i mosquits: grans plagues que van a més

Les actuacions de control creixen propiciades per un clima més càlid

ELENA FREIXA
 BARCELONA

Com passa amb els incendis, les plagues estan deixant de ser un fenomen propi de determinades estacions de l'any. El clima hi té molt a veure: les altes temperatures que s'allarguen cada cop més mesos i la situació de sequera greu actual són, en bona part, factors que han afavorit que les ciutats i, concretament l'àrea metropolitana de Barcelona, convisquin amb poblacions de rates, paneroles o mosquits cada cop més grans. Són el top 3 de les plagues a les ciutats i van a l'alça, d'acord amb les dades de l'Associació d'Empreses de Control de Plagues de Catalunya - Associació Catalana d'Empreses de Salut Ambiental (ADEPAP), que aglutina les empreses que són requerides per fer intervencions de control i erradicació.

La rata és el principal invasor en ciutats com Barcelona i rodalia: "Cal·culem que l'augment dels rosegadors pot estar al voltant del 15%", explica el president d'ADEPAP, Quim Sendra, que reconeix que les trucades per contractar serveis a les empreses s'han disparat molt més (diuen que han pujat un 60%) per l'alarma que desperten aquests animals, que des

de la pandèmia de covid es deixen veure més fàcilment en llocs públics com parcs i jardins. "La rata s'ha tornat més descarada; no marxa de l'espai públic que havia ocupat durant el confinament perquè ha vist que no li fem mal", afegeix Sendra.

La rata anomenada popularment "de claveguera", de color gris i cua llarga, que acostuma a sortir a la càrrega pels embornals, no és l'única que ha augmentat a les zones urbanes. S'ha tornat més habitual veure també una altra espècie, que col·loquialment s'anomena "equilibrista", abans més lligada a entorns rurals i que ara és possible detectar en nius a dalt de les palmeres o corrent pel cablejat de telefonia. Segons l'associació, és de pelatge més fosc i té el cos menys estilitzat i la cua més curta.

Problema global

En el combat contra les rates, Sendra lamenta que s'estiguin perdent armes, perquè l'animal s'està tornant resistent als productes més habituals que s'utilitzen per erradicarlo. "Passa una mica com amb els antibiòtics i les persones", resumeix, i per això insta les administracions a limitar la venda d'aquests productes al públic en general per poder tenir més control del seu ús.

Canvi
 La rata s'ha tornat més descarada perquè no té qui la molesti

Sequera
 La falta de pluja fa que els mosquits persisteixin tot l'any

El problema, alerten, no és només català, sinó que altres països també reporten la mateixa situació: "No fa gaires anys, París va reconèixer un augment molt important de la població de rates, que cada cop canvien més amplex per la ciutat", apunta Serra.

Com passa amb aquests rosegadors, les paneroles també són una plaga de difícil solució, i és la segona que mobilitza més les empreses del sector. "Eren aquí abans que nosaltres, hi ha fòssils de paneroles", subratlla el president de l'ADEPAP, que afegeix que es tracta d'animals "disenyats genèticament per sobreviure a tot, crisis nuclears incloses". En aquest cas, però, la tendència de l'últim any ha estat l'estabilització, ja que només el 30% de les empreses d'ADEPAP reporten que han crescut les actuacions.

El mosquit tancaria el podi de les plagues que requereixen més actuacions, especialment a l'àmbit metropolità. De nou, la meteorologia més temperada està escurçant l'època de l'any en què no s'havia de conviure amb les picades. "Gairebé som en un escenari de mosquits tot l'any", resumeix Sendra.

A part d'aquestes espècies, l'augment d'ocells també es detecta entre les empreses del sector, que

principalment apunten als coloms com els ocells que motiven més actuacions de control. "Són animals que poden transmetre malalties perquè són hostes potencials de paràsits com paparres o puces", segons el portaveu de l'associació. També apunta al fet que han crescut les actuacions per gavines i també cotorres, que han colonitzat indrets com la ciutat de Barcelona.

Els riscos per a la salut pública

Més enllà d'aquestes espècies, el control general de les plagues (tant urbanes com silvestres) és cada cop més "crític", subratllen els portaveus de l'associació, pel risc real que existeix de la transmissió de malalties. "El covid ha fet prendre consciència de les zoonosis, les malalties que poden passar dels animals a les persones", subratlla el coordinador tècnic d'ADEPAP, Luis Lozano, que apunta que els animals que són vectors de malalties, com poden ser els mosquits o les paparres, troben cada cop més hostes mamífers. L'expert cita, per exemple, les emergències cinegètiques declarades en casos com els senglars o els conills.

També la grip aviària, transmesa pels ocells, que es va detectar en una granja d'Arbeca, recorda que les barreres i els controls són crucials en la lluita contra la propagació de malalties que potencialment també són una amenaça per a la salut humana. Tot i que la transmissibilitat és baixa en humans en el cas de la grip aviària, Lozano cita altres exemples de malalties, com els casos de febre del Nil occidental que ja s'han detectat a Espanya en els últims anys; en aquest cas, un virus transmès sobretot per mosquits infectats que piquen les persones. ■

CaixaBank

Un viatge amb els cinc sentits per la tecnologia més inclusiva

Un grup de persones amb diversitat funcional visita el Mobile World Congress i el 4YFN de la mà de CaixaBank i la Mobile World Capital, a través d'una exclusiva ruta que els permet conèixer els darrers ginyos destinats a millorar la seva qualitat de vida

GEMMA CASTANYER

“M’he posat a plorar”, reconeix l’Eva Requena. Acaba de viure una experiència musical immersiva 360° amb unes ulleres de realitat virtual. Durant tres minuts ha compartit escenari amb el grup d’indie-pop Izal al Palau Sant Jordi i el resultat li ha semblat colpidor i emotiu a parts iguals. L’Eva és directora d’orquestra i cantant d’òpera, però fa sis anys que no pot exercir la seva professió per un problema de salut que li ha fet perdre la mobilitat de les cames, entre altres conseqüències. A l’Ernesto Blanco, que es va quedar cec durant l’adolescència, li ha agradat escoltar la música i percebre el so dels instruments posicionats en diferents espais així com els aplaudiments i crits del públic: “M’ha semblat molt divertit. M’agrada molt anar provant les novetats que van sortint al mercat”, destaca.

Tant l’Ernesto com l’Eva són membres de l’entitat sense ànim de lucre Fundación Prevent, que treballa per millorar la inclusió laboral de les persones amb diversitat funcional. El 2 de març, tots dos, juntament amb vuit companys més van poder conèixer de primera mà les darreres novetats tecnològiques exposades al Mobile World Congress (MWC) 2023 i el 4YFN, ginyos que probablement en un futur contribuiran a incrementar el seu benestar. Impulsada per CaixaBank i en col·laboració amb la Mobile World Capital -de qui l’entitat financera és patrona-, aquesta visita pionera també va voler fer evident als expositors “la necessitat que s’aporti tecnologia, investigació i capital per millorar la qualitat de vida d’aquests col·lectius”, destaca Maria Alsina, directora territorial de CaixaBank a Barcelona.

Una ascensió al Pedraforca

Broomx és una empresa nascuda el 2017 a Catalunya que ofereix solucions immersives destinades a l’àmbit sociosanitari. La tecnologia que utilitzen -creada, fabricada i patentada a Barcelona-, transforma espais quotidians en 4D per transportar l’espectador a fer aventures inèdites com una ascensió al Pedraforca, el viatge amb una muntanya russa o un busseig al fons del mar.

Usuaris de la Fundació Prevent en un moment de la visita al MWC organitzada per CaixaBank. CAIXABANK

“Les tecnologies immersives tenen una capacitat d’estimulació que no té cap altre mitjà. L’ús d’aquestes eines ofereix grans oportunitats per portar a terme activitats terapèutiques diverses, des de sessions de relaxament fins a exercicis de memòria, neurorehabilitació o exercici físic en residències geriàtriques, sociosanitaris o centres de salut mental”, detalla Ignasi Capellà, CMO & cofundador de Broomx.

A dins la sala i durant el tast de la immersió es podien sentir els crits nerviosos de la baixada en picat de la muntanya russa o l’harmonia de sentir-se bussejant a la Gran Barre de Corall. Però l’experiència no va ser igual de significativa per a tothom. Segons l’Ernesto, cal combinar més “els aspectes visuals amb els auditiu”, una aportació que Capellà valora molt positivament “per poder continuar millorant”, afirma.

Accés universal a la tecnologia

Precisament el contacte directe entre usuaris i empreses emergents era un dels objectius principals d’aquest particular *tour* que, a més

d’aturar-se a Broomx, també va visitar el Barcelona Health Hub, una entitat privada sense ànim de lucre que promou la innovació en la salut digital i que compta amb 60 empreses emergents i 500 treballadors ubicats al recinte modernista de Sant Pau. “Hem aconseguit que 23 caps d’innovació de l’àmbit de la salut i dels hospitals vinguin al nostre estand. Les bates blanques venen al MWC”, apunta Eva Rosell, directora general de l’associació.

CaixaBank treballa per eliminar les barreres físiques i sensorials dels seus canals d’atenció, presencials i digitals

La ruta segueix ara per *Feel the technology*, un conjunt d’activitats gamificades i personalitzades per sentir la tecnologia a través dels cinc sentits com la Taste Station, on s’ofereix un bombó creat especialment pels germans Roca segons les preferències olfactivas del visitant; l’Àrea de l’Olfacte, on es convida a fer un recorregut olfatiu per 6 espais emblemàtics de Barcelona a través de la tecnologia AirParfum desenvolupada per Puig; la immersió física de l’encesa de la flama olímpica de Barcelona 92 o la recreació virtual ja citada d’un concert al Palau Sant Jordi.

Finalment, la particular visita va culminar amb la demostració en directe de l’exoesquelet robòtic dissenyat per Able Human Motion, una empresa emergent catalana premiada per Acció com una de les més innovadores del 2022. A diferència d’altres models, aquest dispositiu és molt més lleuger (7 kg) i s’ha elaborat amb alumini, fibra de carboni i altres suports impresos en 3D. Gràcies a

l’ajuda de l’aparell, un pacient amb una lesió medul·lar va poder aixecar-se autònomament i fer algunes passes sense complicacions.

Compromís amb les persones

L’experiència viscuda al MWC s’emmarca en el compromís de CaixaBank amb la diversitat i la inclusió: “Fa més de 100 anys que CaixaBank manté un ferm compromís amb els col·lectius més vulnerables”, assegura Alsina. En aquest sentit, l’entitat treballa per eliminar les barreres físiques i sensorials dels seus canals d’atenció, presencials i digitals. El 88% de les seves oficines apliquen el concepte “cota zero”, que elimina desnivells i incorpora rampes i elevadors per facilitar-hi l’accés.

Així mateix, el 100% dels caixers de CaixaBank són accessibles, amb facilitats visuals, sonores i tàctils. Tenen eines de suport en l’ús del caixer com ara el menú CaixaFàcil, un menú simplificat per ajudar a operar a persones poc familiaritzades amb les noves tecnologies que, un cop configurat amb l’ajuda d’un gestor, s’activa automàticament.

Les altes temperatures disparen les plagues urbanes i es cronifiquen durant l'any

Augmenten les intervencions per combatre rates, paneroles i mosquits

ANTONIO CERRILLO
Barcelona

Les actuacions de control de plagues (rates, paneroles, mosquits, xinxes, aus...) es van disparar l'any passat a Catalunya, especialment a les grans ciutats i a l'àrea metropolitana de Barcelona. Així ho indica un informe de l'Associació Catalana d'Empreses de Salut Ambiental (Adepap) en què es confirma aquesta tendència. Les altes temperatures continuades el 2022, en combinació amb un temps sec, han afavorit el desenvolupament d'aquestes plagues, que són "cada vegada menys estacionals i més globals" segons aquesta associació. "La temporada de control de plagues cada vegada és més llarga; va començar al maig i es va prolongar fins a finals de novembre", resumeix Luis Lozano, coordinador tècnic d'Adepap.

En el cas de les rates les sol·licituds d'intervenció s'han incrementat un 30%. Però això es deu al fet que després de la pandèmia aquests rosegadors es deixen veure més, no defugen els humans després que haguem tornat a l'espai públic. "Han vist que no els fem res". El nombre real d'incidències ha augmentat entre un 10% i un 15%.

Preocupa l'augment a la ciutat de les rates negres (*Rattus rattus*) o rata de vaixell, que és més fosca que la de claveguera, típica de l'àmbit urbà (*Rattus norvegicus*). Abans estava més circumscrita a l'àmbit rural (era més pròpia dels arbres), però ara la rata equilibrada (sorollosa a les pel·lícules, que corre pels cables de telèfon o la que puja i baixa pels amarratges dels vaixells) viu a la ciutat al seu aire. "Ha augmentat molt", diu Joaquim Sendra, president d'Adepap. A sis de cada deu empreses enquestades els va augmentar la demanda d'intervenció per fer front al control de rosegadors. La gran capacitat

ALEX GARCIA

Cada vegada és més complicat controlar les poblacions de rosegadors

d'adaptació dels rosegadors i les restriccions d'ús d'alguns productes biocides, sumat al fet que "les resistències que aquests animals han desenvolupat envers algunes de les matèries actives dels rodenticides", fan que cada vegada sigui més complicat controlar-ne les poblacions.

Per la seva part, la demanda de serveis per erradicar les paneroles ha crescut entorn d'un 25%, en bona mesura a causa que durant la pandèmia es va deixar de fer un control efectiu i ara reapareixen als locals i a altres instal·lacions, on ara n'hi ha més.

La panerola rossa o alemanya (*Blattella germanica*), habitual a interiors, cuines i habitatges, re-

Pinsos anticonceptius per a coloms

■ Joaquim Sendra es va desmarcar de l'ús que fan els ajuntaments d'un pinso anticonceptiu contra els coloms. "No funciona i és alegal; no té autorització com a biocida", sentència. El producte en qüestió dificulta la fabricació de la closca de l'ou i evita que els ocells es reproduïxin. Però Sendra va remarcar que no s'han fet els estudis per avaluar-ne els efectes secundaris, que les administracions

(central i autonòmica) es desenten del tema i no hi ha garanties d'un control de la dosi (es posen en menjadors urbans), per això va alertar del risc de sobreposi per als coloms, que "es quedin groguis i morin en atropellaments" o altres efectes indesitjats. "La solució són captures massives i continuades; si no, els coloms que queden guanyen terreny i menjar, i es reproduïxen més".

gistra un augment lleu, potser a causa de la desatenció durant la pandèmia en alguns locals d'hospitalitat, segons Lozano. En el cas de la panerola vermella (*Periplaneta americana*), que viu al clavegueram (públic i privat), "l'augment està motivat per la seva activitat reproductiva i colonitzadora, les temperatures elevades i la baixa pluviometria". Però també incideix en l'estat de manteniment de les xarxes de clavegueram i "les restriccions que hi ha en l'ús de biocides per controlar-les", matisa Lozano.

Els mosquits són una plaga estacional (condicionada per la temperatura i la humitat), però la seva presència es va prolongar l'hivern per la calor. "Tenim mosquits gairebé tot l'any. Amb el règim de temperatures actual, que van canviant, els insectes amplien el període en què estan

"Els insectes amplien el període en què estan actius; tenim mosquits gairebé tot l'any"

actius; es reproduïxen tot l'any i, per tant, n'hi ha més", sentència Sendra.

La demanda d'intervenció a causa de les xinxes va augmentar a les grans ciutats, on hi ha més pernoctacions per turisme. La recuperació del turisme, la presa dels grans congressos i els viatges de tota mena són el principal motiu d'aquesta pujada.

Mentrestant, les empreses es mostren amatents davant la incidència creixent de les paparres, vector transmissor de malalties. Els experts sanitaris sí que han detectat un augment de casos de la malaltia de Lyme, produïda pel vector de les paparres.

Pel que fa al control d'aus (coloms, gavines, cotorres...), les empreses afirmen que o bé van augmentar les actuacions o bé les van mantenir estables, parlant en tot moment dels grans nuclis urbans. Es preveu que els controls es mantinguin a l'alça els pròxims anys, ja que la pujada de temperatures i el canvi climàtic "estan causant canvis adaptatius d'aquestes aus i accelerant el seu cicle reproductiu".●

Un estudi de 6.000 futbolistes confirma que els cops de cap eleven el risc d'alzheimer

JOSEP CORBELLA Barcelona

Els futbolistes tenen un risc de desenvolupar alzheimer un 62% més gran que la població general, segons un estudi de més de 6.000 jugadors de la primera divisió sueca presentat ahir a *The Lancet Public Health*. El dany neurològic s'atribueix a l'acumulació de microlesions al cervell per colpejar repetidament la pilota amb el cap.

L'estudi no ha detectat que els futbolistes tinguin més risc de parkinson ni d'esclerosi lateral

amiotrófica (ELA), que també són malalties neurodegeneratives, però tenen causes diferents que l'alzheimer.

Els autors de la investigació, liderada per l'Institut Karolinska d'Estocolm, han analitzat dades mèdiques de 6.007 futbolistes que van jugar a la primera divisió sueca des del 1924 i els han comparat amb els de 56.168 homes de la població general.

Els resultats mostren que un 8,2% dels futbolistes (un de cada dotze) ha desenvolupat alzheimer o altres demències. En la població general d'homes de la

mateixa edat i de la mateixa regió, el percentatge ha estat d'un 5,1% (gairebé un de cada vint).

La diferència equival a un augment de risc d'un 62% de desenvolupar demència per al conjunt dels futbolistes i s'eleva fins a un 67% per als jugadors de camp. Per als porters, al contrari, no s'observa una diferència de risc significativa respecte a la població general.

"Els porters estan exposats al mateix entorn i al mateix estil de vida que els jugadors de camp, però poques vegades colpegen la pilota amb el cap", declara per

correu electrònic Peter Ueda, primer autor de l'estudi. Per l'investigador, la diferència entre porters i jugadors de camp indica que "traumatismes lleus al cap per colpejar la pilota amb el cap són la raó per què els futbolistes tenen un risc més alt".

Atès que els estils de joc i el disseny de les pilotes han evolucionat, "no està clar que els resultats es puguin generalitzar als futbolistes actuals", advertixen els autors de la investigació a *The Lancet Public Health*. "Tot i que la regulació del pes de les pilotes no ha canviat des de finals del segle XIX, hi ha hagut una substitució gradual de pilotes de cuir per materials sintètics que no absorbeixen aigua", de manera que no augmenten de pes amb la humitat.

Ben al contrari, el fet que els futbolistes professionals juguin més partits ara que en el passat, i que juguin amb més freqüència des de més joves, pot contribuir a augmentar el risc de desenvolupar

Els casos de demència entre els jugadors de Suècia són un 62% més freqüents que en la població general

lupar patologies, hi afegeixen els investigadors. Tampoc no està clar fins a quin punt les dades d'una mostra d'homes professionals es poden generalitzar a dones o futbolistes aficionats.●

La paparra de la febre hemorràgica de Crimea-Congo, a Barcelona

L'Associació Catalana d'Empreses de Salut Ambiental de Catalunya, ADEPAP, ha alertat de la presència d'**una espècie de paparra** que pot ser una potencial **transmissora de malalties** com la **febre hemorràgica de Crimea-Congo**. El nom científic és 'Hyalomma lusitanicum' i un estudi l'ha detectat a una trentena de municipis catalans, entre aquests, Barcelona. **A Catalunya no se n'ha notificat cap cas** de contagi a humans.

La febre hemorràgica de Crimea-Congo és una de les patologies transmises per les paparres amb major extensió mundial. Actualment es considera una **malaltia emergent** en països de l'**Europa oriental**. Segons les dades del CatSalut, a l'estat espanyol es va detectar la circulació del virus en paparres l'any 2010 i els primers casos en persones es van notificar el 2016.

Des de l'ADEPAP admeten que a Catalunya **no s'ha detectat cap cas a Catalunya**, i que tant els sistemes i les xarxes de vigilància sanitària com els protocols d'actuació estan activats. No obstant això, reivindiquen un enfocament integral —"One Health"— de la salut humana, ambiental i animal per controlar aquests casos.

"L'experiència ens diu que les espècies invasores arriben, s'instal·len i s'estenen, com el mosquit tigre o la vespa asiàtica", afirma **Quim Sendra**, president d'ADEPAP. Per això, adverteix que podria passar el mateix amb aquesta paparra vector de transmissió de la febre Crimea-Congo. "A Espanya n'hi ha casos comptats, però és possible que acabi sent habitual", i afegeix que "perquè això no passi **cal que estiguem alerta en el control d'aquests vectors**".

La picada, principal via de transmissió

En general, la febre hemorràgica de Crimea-Congo és una malaltia que **circula entre diversos animals**, que no en presenten símptomes, i entre les paparres. Molts mamífers poden transmetre el virus a les **paparres** quan el tenen a la sang. Les **aus** aparentment són resistents a la infecció, però poden actuar com a vectors perquè transporten les paparres infectades.

El virus es transmet a les persones sobretot per la picada de paparres. El contagi també es pot produir per contacte amb la sang o teixits d'animals infectats. També hi pot haver transmissió entre persones en casos de contacte estret amb sang, secrecions, òrgans o altres líquids corporals.

Encara que hi ha diversos gèneres de paparra que es poden veure afectats per aquest virus, Hyalomma és el vector principal, és a dir, l'agent transmissor més habitual.

Quins són els símptomes?

El període d'incubació depèn de la forma de contagi del virus. En el cas de la **picada de paparra**, la fase d'**incubació és d'un a tres dies**, amb un màxim de nou dies. Després del contacte amb sang o teixits infectats, la incubació és de cinc o sis dies.

Els símptomes són **febre, dolor muscular, mareig, dolor i rigidesa de coll, mal de cap, irritació dels ulls i fotofòbia**. També hi pot haver nàusees, vòmits, diarrea, dolor abdominal,

canvis bruscs d'humor i confusió. Al cap de dos a quatre dies, l'agitació pot donar pas a **somnolència, depressió i debilitat**.

Rates i paneroles augmenten per les onades de calor i la falta de pluja

► La població de rosegadors s'ha incrementat entre el 10 i el 15%, segons l'associació de control de plagues

EFE. BARCELONA

■ Les condicions meteorològiques del 2022, amb onades de calor i pluges escasses, han afavorit la proliferació de rates i paneroles, així com de xinxes de llit, segons va explicar ahir l'Associació d'Empreses de Control de Plagues de Catalunya (ADEPAP).

Mitjançant una enquesta a les empreses que formen part d'ADEPAP han determinat que les actuacions de control de plagues han augmentat en el cas d'aquestes espècies i s'han mantingut en el cas dels insectes, mentre que les actuacions de desinfecció, sobretot les relacionades amb la covid-19, han disminuït.

El president d'ADEPAP, Quim Sendra, va alertar que el canvi cli-

màtic afavoreix la proliferació d'aquestes espècies, allargant-ne els períodes de reproducció, pel que l'associació ha estimat un augment d'entre el 10% i el 15% en les poblacions de rosegadors, la principal plaga de Catalunya seguida per paneroles i mosquits. Encara que altres factors com les restriccions en l'ús de biocides per part de l'administració pública, dificulten acabar amb aquestes plagues i Sendra considera que «encara que poden provocar resistència als rosegadors això es dona pel mal ús» pel que determina que s'haurien de restringir al públic i no a les empreses de control de plagues.

A les zones urbanes, sobretot a les grans ciutats, aquests animals,

La plaga de rates és la principal de Catalunya

REUTERS

Les condicions meteorològiques del 2022 han afavorit la proliferació de rates, paneroles i xinxes de llit

rosegadors, paneroles i també aus com els coloms o les cotorres argentines, «tenen recursos gairebé il·limitats de menjar i aigua» pel que, malgrat els controls i la re-

ducció del seu número, les poblacions es recuperen ràpidament.

En el cas de les paneroles, segons Sendra, és la plaga que més ha augmentat l'últim any, i estima que, malgrat que la demanda d'actuacions d'algunes empreses ha augmentat fins al 50%, l'augment de la població se situa als voltants del 25%. «Les paneroles són unes velles conegudes, una plaga que es troba sempre als entorns urbans com una de les principals plagues que afecten Catalunya i és molt difícil controlar-la», va explicar. El coordinador tèc-

nic d'ADEPAP, Luis Lozano, va assegurar que la panerola alemanya (*Blattella germanica*) és la més habitual en interiors, cuines i habitatges, pel que part del seu augment podria ser a causa «del tancament dels locals d'hostaleria durant la pandèmia, que va suposar tallar amb les actuacions de control en aquests espais». En canvi, l'americana (*Blattella americana*) concentra l'activitat a les xarxes de clavegueram, i l'augment es deu a les altes temperatures, la baixa pluviometria i l'estat del clavegueram.

Guia gastronòmica

Marisquer
CAN LADIS
 RESTAURANT &
 Si vols formar part del grup d'Amics de Can Ladis envia un Whatsapp al 610 472487 amb el teu nom i cognom.
Cuideu-vos molt!
 Cra. de Vic, 56, baixos
 Tel. 93 876 00 19
 SANT FRUITÓS DE BAGES

Pla d'Abella
 "El Porxo"
 MENJAR DE PROXIMITAT
 RESTAURANT MIRADOR (TANCAT DIMECRES)
 SORTIDA
 SERVEI D'OMNIBUS
 COMANDA PER TELEFON WhatsApp i a la web
 939 05 99 76
 606 20 96 99
 Manresa | Lleida | www.pladabella.es

Menú del dia
16,50€
 migdiades de dilluns a divendres
 93 872 21 88
 www.restaurantkursaal.cat
kursaal
 RESTAURANT

Gretta Gogó
 Un espai diferent
Fórmula Migdia
 (de dilluns a divendres)
15,95 €
Fórmula Executiva
 (de dilluns a divendres)
20,95 €
 Disposem de carta amb al·lèrgens
 C/ Barcelona, 75 - Manresa
 938 770 250 - www.grettagogo.net

La Pineda
 CASA DE MENJARS
Menú feiners migdia
16,50€
 93 875 75 53
 www.lapineda1947.cat

Circus
MENÚ DIARI
MENÚ CAP DE SETMANA
CARTA
 SERVEI DE MENJAR PER EMPORTAR
 CONSULTA'NS 938 14 12 24
 PINTXOS PER LES TÈRMINES

Cal Spaguetta
 RESTAURANT
 PEIX I MARISC
Cra. de Vic, 157
Tel. 93 873 51 16
 08240 MANRESA
Especialitat en peix fresc i marisc
 Pàrquing gratuït

Miami
 GASTRONOMIA
 Muralla St. Domènec, 1-3
 MANRESA
 93 876 92 16
MENÚ DIARI 14,90 €
MENÚ DISSABTE 20 €
MENÚ DIUMENGE 22 €
 CAFETERIA OBERTA TOT EL DIA
 OBRIM DE DILLUNS A DIUMENGE
 Disposem d'un reservat per a petites reunions i celebracions

Monsant Benet
Restaurant La Fonda
Menú diari: 23,50€
Menú cap de setmana: 29,50€
 monsbenet.com - 93 875 94 13
 Pineda de Març
 Castell de Sant Joan

www.latavernadelpintxo.com
La Taverna del Pintxo
Menú diari 14 €
Menú dissabte 20 €
 Pintxos, tapes i molt més
 Pl. de la Independència, 7
 MANRESA - Tel. 630643101

Rates, paneroles i mosquits són les principals plagues que creixen a les ciutats

La rata és el principal invasor en ciutats com Barcelona i rodalia: "Calculem que l'augment dels rosegadors pot estar al voltant del 15%", explica el president d'ADEPAP, Quim Sendra, que reconeix que les trucades per contractar serveis a les empreses s'han disparat molt més (un 60% diuen que ha pujat) per l'alarma que desperten aquests animals, que des de la pandèmia de covid es deixen veure més fàcilment en llocs públics com parcs i jardins. "La rata s'ha tornat més descarada; no marxa de l'espai públic que havia ocupat durant el confinament perquè ha vist que no li fem mal", afegeix Sendra.

La rata anomenada popularment "de claveguera", de color gris i cua llarga, que acostuma a sortir a la calçada pels embornals, no és l'única que ha augmentat a les zones urbanes. S'ha tornat més habitual veure també una altra espècie, que col·loquialment s'anomena "equilibrista", abans més lligada a entorns rurals i que ara és possible detectar en nius a dalt de les palmeres o corrent pel cablejat de telefonia. Segons l'associació, és de pelatge més fosc i té el cos menys estilitzat i la cua més curta.

En el combat contra les rates, Sendra lamenta que s'estiguin perdent armes perquè l'animal s'està tornant resistent als productes més habituals que s'utilitzen per erradicar-lo. "Passa una mica com amb els antibiòtics i les persones", resumeix, i per això insta les administracions a limitar la venda d'aquests productes al públic en general per poder tenir més control del seu ús.

El problema, alerten, no és només català, sinó que altres països també reporten la mateixa situació: "No fa gaires anys, París va reconèixer un augment molt important de la població de rates, que cada cop campaven més amples per la ciutat", apunta Serra.

Com passa amb aquests rosegadors, les paneroles també són una plaga de difícil solució i és la segona que mobilitza més les empreses del sector. "Eren aquí abans que nosaltres, hi ha fòssils de paneroles", subratlla el president de l'ADEPAP, que afegeix que es tracta d'animals "dissenyats genèticament per sobreviure a tot, crisis nuclears incloses". En aquest cas, però, la tendència de l'últim any ha estat l'estabilització, ja que només el 30% de les empreses d'ADEPAP reporten que han crescut les actuacions en aquest àmbit.

El mosquit tancaria el podi de les plagues que requereixen més actuacions, especialment a l'àmbit metropolità. De nou, la meteorologia més temperada està escurçant l'època de l'any en què no s'havia de conviure amb les picades. "Gairebé som en un escenari de mosquits tot l'any", resumeix Sendra.

A banda d'aquestes espècies, l'augment d'ocells també es detecta entre les empreses del sector, que, principalment apunten als coloms com les aus que motiven més actuacions de control. "Són animals que poden transmetre malalties perquè són hostes potencials de paràsits com paparres o puces", segons el portaveu de l'associació. També apunta al fet que han crescut les actuacions per gavines i també [cotorres que han colonitzat els darrers anys indrets com la ciutat de Barcelona](#).

Els riscos per a la salut pública

Més enllà d'aquestes espècies, el control general de les plagues (tant urbanes com silvestres) és cada cop més "crític", subratllen els portaveus de l'associació, pel risc real que existeix de la transmissió de malalties. "El covid ha fet prendre consciència de les zoonosis, les malalties que poden passar dels animals a les persones", subratlla el coordinador tècnic d'ADEPAP, Luis Lozano, que apunta que els animals que són vectors de malalties, com poden ser els mosquits o les paparres, troben cada cop més hostes mamífers. L'expert cita, per exemple, les emergències cinegètiques declarades en casos com els senglars o els conills.

També la [grip aviària, transmesa pels ocells, que es va detectar en una granja d'Arbeca](#) recorda que les barreres i els controls són crucials en la lluita contra la propagació de malalties que potencialment també són una amenaça per a la salut humana. Tot i que la transmissibilitat és baixa en humans en el cas de la grip aviària, Lozano ha citat altres exemples de malalties com els casos de [febre del Nil occidental que ja s'han detectat a Espanya](#) en els últims anys, en aquest cas un virus transmès sobretot per mosquits infectats que piquen les persones.

Mitjà: catzona.com

Publicat: 16/03/2023

Edició: Digital

Secció:

URL: <https://catzona.com/2023/rates-paneroles-i-mosquits-gra...>

Rates, paneroles i mosquits: grans plagues que van a més a les ciutats - CATzona

Com [passa amb els incendis](#), les plagues estan deixant de ser un fenomen propi de determinades estacions de l'any. El clima hi té molt a veure: les altes temperatures que s'allarguen cada cop més mesos i la situació de sequera greu actual són, en bona part, factors que han afavorit que les ciutats i, concretament l'àrea metropolitana de Barcelona, convisquin amb poblacions de rates, paneroles o mosquits cada cop més grans. Són el Top 3 de les plagues a les ciutats i van a l'alça, d'acord amb les dades de l'Associació d'Empreses de Control de Plagues de Catalunya – Associació Catalana d'Empreses de Salut Ambiental (ADEPAP), que aglutina les empreses que són requerides per fer intervencions de control i erradicació.

Ara.cat – Portada –

També pot interessar:

El temps càlid del 2022 ha afavorit les plagues

El [2022](#) va ser **un any sec i càlid**, amb onades de calor i nits tropicals amb una temperatura superior als 20 °C. Una meteorologia que ha afavorit la **proliferació de plagues**. Ho constaten les empreses del sector, que han fet **més actuacions de control de rosegadors, paneroles, xinxes de llit i aus**. En canvi, han disminuït les **actuacions de desinfecció**, sobretot les relacionades amb la **covid-19**.

El canvi climàtic, un factor decisiu per a la presència de rates

En el cas de les rates, l'Associació Catalana d'Empreses de Salut Ambiental de Catalunya, ADEPAP, alerta que el **canvi climàtic afavoreix l'activitat reproductora** d'aquests mamífers. Però aquest no és l'únic factor que n'afavoreix les plagues. El president de l'entitat, Quim Sendra, apunta a les **restriccions en l'ús de biocides** i a "la resistència que aquests animals han desenvolupat a algunes de les substàncies dels rodenticides".

A les grans ciutats com Barcelona, s'hi afegeix un altre element: "En entorns urbans **els rosegadors troben recursos gairebé il·limitats de menjar** (escombraries) i aigua".

De fet, es tracta d'una tendència general també als països de l'entorn. L'associació francesa de control de plagues ha detectat un augment del 35 % de les intervencions dels professionals relacionades amb les rates.

Paneroles, insectes, xinxes de llit i aus

Segons les dades recollides per l'ADEPAP en una enquesta, les empreses també han augmentat les actuacions relacionades amb **paneroles, insectes, xinxes de llit i aus**.

La demanda d'intervencions per problemes de **xinxes de llit** augmenta sobretot a les grans ciutats i els experts **ho relacionen amb les pernoctacions per turisme**. "La pujada de l'activitat turística és el principal motiu de la pujada de la demanda d'aquest servei", explica Quim Sendra.

En el cas de **les paneroles**, cal distingir entre els diferents tipus que hi ha. El coordinador tècnic d'ADEPAP, Luis Lozano, assegura que l'alemanya (*Blatella germanica*) és la més habitual **a interiors, cuines i habitatges**. En aquest cas, "se'n nota un lleu augment, possiblement per la desatenció durant la pandèmia en alguns locals d'hostaleria", apunta. En canvi, l'americana (*Blatella americana*) concentra l'activitat **a les xarxes de clavegueram**, i l'augment es deu a les altes temperatures i la baixa pluviometria.

Menys demanda d'actuacions de desinfeccions en general

El sector també ha detectat una **disminució de les actuacions de desinfecció**, en general, i **les de covid-19, en particular**. "És obvi que la millora de les condicions en relació amb la pandèmia ha disminuït el ritme de transmissió de la malaltia, els símptomes són més lleus, i això fa que hagi baixat aquest servei".

Entre el tipus d'instal·lacions en què es van mantenir les desinfeccions destaquen les

residències de gent gran, els equipaments municipals i els centres de salut.

El president d'ADEDAP remarca que “cal **no abaixar la guàrdia pel que a fa les desinfeccions**, perquè són bàsiques per a la prevenció no només de la covid-19, sinó també de moltes malalties transmeses per virus, fongs i bacteris”.

Mitjà: lavanguardia.com

Publicat: 16/03/2023

LAVANGUARDIA.es

Edició: Digital

Secció:

URL: <https://www.lavanguardia.com/natural/20230316/8828921/c...>

Las altas temperaturas disparan las plagas urbanas y se cronifican a lo largo del año

Ratas, cucarachas y mosquitos, por este orden, están en el podio de [las plagas urbanas](#). Son las más abundantes, las más peligrosas y las que están in crescendo. Además, son las que pueden causar más molestias y daños de todo tipo. Ellas explican por sí mismas cómo las actuaciones de control de plagas a lo largo del año pasado se dispararon en Catalunya, especialmente en la grandes ciudades y el área metropolitana de Barcelona. Así lo indican los datos de la [Asociación Catalana de Empresas de Salud Ambiental de Catalunya \(Adepap\)](#) que ha podido confirmar esta tendencia al evaluar la demanda a través de una encuesta entre sus asociados.

Las altas temperaturas registradas en 2022 desde el mes de mayo y hasta entrado el invierno, con sucesivas oleadas de calor y noches con temperaturas superiores a los 20 Cº, en combinación con un tiempo seco, favorecieron el desarrollo de las plagas, que son "cada vez menos estacionales y más globales" según esta asociación.

En auge

"La temporada de control de plagas cada vez es más larga"

"La temporada de control de plagas cada vez es más larga; empezó en mayo y se prolongó hasta finales de noviembre", señala el coordinador técnico de Adepap, Luis Lozano.

En el caso de las ratas las solicitudes de intervención y control se han incrementado un 30%. El problema es que ahora las ratas son más "descaradas" (desde la pandemia), se dejan ver más, no rehúyen al hombre una vez éste ha vuelto al espacio público ("han visto que no le hacemos nada"). No obstante, una vez considerado este coeficiente reductor, se estima que el número de incidencias ha aumentado realmente entre un 10% y un 15%.

Por su parte, la demanda de servicios para erradicar las cucarachas ha crecido en torno al 25%, en buena medida debido a que durante la pandemia dejó de hacerse un control efectivo y ahora reaparecen en locales y demás instalaciones donde ahora hay más. Y nos da asco pisar la cucaracha americana (roja), dicen los expertos. "Su predador cada vez preda menos; antes, las matábamos; pero ahora ni con un zapato...", dicen. También incide el menor uso de los biocidas por las restricciones legales.

Los mosquitos son una plaga estacional (condicionada por temperatura y la humedad), pero su presencia se prolongó en un invierno de altas temperaturas. "Estamos teniendo mosquitos prácticamente todo el año", dice Joaquim Sendra, presidente de Adepap. Los insectos no pueden controlar su temperatura como los mamíferos; son muy sensibles a la temperaturas exterior; por eso, antes apenas había fuera de la temporada de verano. "Pero con el actual régimen de temperaturas, que van cambiando, los insectos aumentan en el período del año en que están activos, se reproducen todo el año y, por lo tanto, hay más", sentencia.

Por otra parte, en un entorno urbano, los mosquitos encuentran agua de manera permanente, al margen de si llueve o no (por ejemplo en los imbornales, donde siempre debe haber agua para que no suban los malos olores, y donde se desarrolla bien el mosquito tigre). En cambio, su

número ha bajado en entornos naturales. por falta de lluvias.

Menos biocidas

Los profesionales de la sanidad ambiental se quejan de que cada vez tienen menos biocidas y rodenticidas a su disposición para combatir las plagas. Las restricciones legales persiguen evitar por ejemplo que las ratas se acostumbren y se hagan inmunes a sus efectos; y, de otro lado, se quiere prevenir la contaminación de otros seres. "Lo entendemos, pero el problema procede del mal uso de esos productos, que no están en manos de profesionales", dice Sendra. En cambio, muchos particulares usan matarratas, que pueden comprarse sin restricciones en las grandes superficies.

Ratas

Más y más visibles

Preocupa el aumento en la ciudad de la ratas negras (*Rattus rattus*) o rata de barco, que es más oscura, con orejas más grandes y menos estilizada que la rata gris o de alcantarilla, típica del ámbito urbano (*Rattus norvegicus*). Antes estaba más circunscrita al ámbito rural (era más propia de los árboles), pero ahora la *rata equilibrista* (ruidosa en las golfas de las películas, que corre por los cables de teléfono o la que sube y baja por los amarres de los barcos) vive en la ciudad a sus anchas. "Esta rata, que se movía bien en altura, en los árboles, era difícil de ver en el entorno urbano; pero ahora ha aumentado mucho", dice Joaquim Sendra.

Seis de cada diez empresas vieron aumentada la demanda de intervención para hacer frente al control de roedores mientras que en otras dos de cada diez se mantuvo estable.

El aumento más significativo se concentró en los grandes núcleos urbanos y, especialmente en Barcelona y su área metropolitana.

La gran capacidad de adaptación de los roedores y las mayores restricciones de uso de algunos productos biocidas, sumado a "las resistencias que estos animales han desarrollado en algunas de las materias activas de los rodenticidas" hacen que cada vez sea más complejo mantener las poblaciones bajo los umbrales de tolerancia establecidos, dice Sendra.

Además, "en entornos urbanos los roedores encuentran recursos casi ilimitados de comida (basura) y agua", concluye.

Ésta tendencia es común en muchos países. La asociación francesa de control de plagas, La Chambre Syndicale 3D, que agrupa a 800 empresas, ha publicado recientemente su informe comparativo 2021-2022, que muestra un aumento del 35% en las intervenciones de profesionales relacionadas con el control de ratas.

Descripción de la imagen

LV

Cucarachas

La desatención anterior

En el caso de las cucarachas, la demanda de las tareas de control se mantuvo o aumentó para el 90% de las empresas encuestadas, si bien las subidas más significativas se dieron en Barcelona y su entorno así como en algunos municipios del Vallès como Sabadell y Rubí.

La cucaracha rubia o alemana, habitual en las instalaciones interiores, cocinas y viviendas, registro un leve aumento, "posiblemente a causa de la desatención durante la pandemia en algunos locales de hostelería", según el coordinador técnico Luis Lozano.

Por su parte, en el caso de la cucaracha roja (*Periplaneta americana*), que vive en los alcantarillados (tanto públicos como privados), "el aumento viene motivado por su actividad reproductiva-colonizadora, las altas temperaturas y la baja pluviometría".

"Este es un ejemplo claro de una especie diseñada genéticamente para sobrevivir; aunque hubiera una crisis nuclear, la *Periplaneta americana* sobreviviría sin duda; están en la tierra antes que los humanos", dice Sendra.

Pero también incide el estado de mantenimiento de las redes de alcantarillado (cantidad de materia orgánica y alimento disponible y los desperfectos en la propia red). "Todo esto sin olvidar las restricciones que hay en el uso de biocidas para controlarlas", matiza Lozano. Hay alcantarillado que vienen de la época medieval y constituyen entornos de difícil control.

Los expertos recuerdan en este sentido la responsabilidad del sector público en el ámbito general de ocupación

Cucaracha alemana ('Blatella germanica')

LV

Chinches

El turismo ha vuelto y eso tiene otros efectos

“Los chinches viajan con el turismo. No caminan, no vuelan, pero viajan a través de nuestro equipaje”, dicen los técnicos. Los chinches de cama (*Cimex lectularius*) llegan a las casas en la mayoría de casos transportados en la propia ropa o las maletas de viaje.

La mayoría de empresas que realizan su control manifiestan que ampliaron su actividad de desinsectación, y la mitad de las que experimentaron esa subida la cifran entre el 10% y el 25%.

“La demanda de intervención por los chinches de cama aumentó en las grandes ciudades, donde se concentran más pernoctaciones por turismo”, explica Quim Sendra.

La recuperación del turismo, la reanudación de los grandes congresos y los viajes de todo tipo “son el principal motivo de la subida de la demanda de este servicio en relación al 2021, cuando todavía había algunas restricciones por la Covid-19”, indica Sendra.

Imagen de una plaga de chinches en Barcelona de hace unos años

Jordi Play

Insectos

Puntas de actuación

La actividad control de insectos voladores (mosquitos, moscas y mosca negra) se mantuvo estable para la mitad de las empresas y aumentó en una cuarta parte. La subida se concentró en aquellos municipios donde ha habido más agua, cerca de ríos, rieras, estanques o marismas. “También hubo algunas puntas de actuación según las condiciones climáticas de cada municipio, especialmente ya en otoño, cuando se combinó algo de lluvia con las otras temperaturas”, afirma el presidente de Adepap, Quim Sendra. Los encuestados destacan Barcelona y su área metropolitana, la demarcación de Lleida, Banyoles y la comarca del Alt Penedès.

En cambio, las intervenciones sobre insectos de la madera han seguido igual.

Un operario del servicio de control de mosquitos del Baix Llobregat rocía con insecticida contra mosquitos un canal de un campo de Gavà

David Airob/Archivo

Aves invasoras

Al alza

En lo que respecta al control de aves (palomas, gaviotas, cotorras...), las empresas que prestan el servicio afirman que o bien aumentaron las actuaciones o bien se mantuvieron estables. Las empresas afirman que este aumento se produjo sobre todo en los grandes núcleos urbanos.

Los expertos creen que este tipo de controles se mantendrán al alza los próximos años debido a la subida de temperaturas y el cambio climático, “que está causando cambios adaptativos de estas aves y acelerando su ciclo reproductivo”, explica el coordinador técnico de Adepap. El protagonismo muy especial lo tienen las aves invasoras, como la cotorra argentina, con una alta capacidad de adaptación a nuestros entornos, añade Luis Lozano.

Lee también

Garrapatas

La enfermedad de Lyme

Las empresas de la Adepap se muestran también activas y vigilantes ante la necesidad de actuar por la incidencia de garrapatas, que son un vector transmisor de enfermedades. No es que haya un aumento de garrapatas, pero sí se acude más al campo o la montaña, donde pueden estar presentes (*agazapadas* en arbustos).

Los expertos sanitarios sí se han detectado un aumento de casos de la enfermedad de Lyme, producida por el vector de las garrapatas,

Efectos de una picadura

LV

Un informe reciente alertó de que se ha descubierto la presencia de una [especie de garrapata](#) (*Hyalomma lusitanicum*) en 30 municipios de Barcelona y en el Alt Penedès, que puede ser una potencial transmisora de enfermedades como la fiebre hemorrágica Crimea-Congo.

Las estrategias, sistemas-redes de vigilancia y protocolos de actuación están activados a nivel estatal y autonómico

Lee también

Polémico pienso anticonceptivo para palomas

Joaquim Sendra se desmarcó del uso que hacen los ayuntamientos de un pienso anticonceptivo contra las palomas. “No funciona y es ilegal; no tiene autorización como biocida”, sentencia. El producto en cuestión dificulta la fabricación de la cáscara del huevo y evita que las aves se reproduzcan. Pero Sendra recalcó que no se han hecho los estudios para evaluar sus efectos secundarios, que las administraciones (central y autonómica) se desentienden del asunto y no hay garantías de un control de la dosis (se ponen en comedores urbanos), por lo que alertó del riesgo de sobredosis para las palomas, que “se atonten y mueran en atropellos” u otros efectos indeseados. “La solución son capturas masivas y continuadas; si no, las palomas que quedan, ganan terreno y comida, y se reproducen más”

Les rates i els escarabats augmenten per les onades de calor i escasses pluges del 2022

- **La població de rosegadors ha crescut entre un 10% i un 15%**

La climatologia del 2022, amb **onades de calor** i pluges escasses, ha afavorit la **proliferació de rates i escarabats**, així com de **xinxes dels llits**, segons han explicat des de l'**Associació d'Empreses de Control de Plagues de Catalunya (ADEPAP)**. A través d'una enquesta a les empreses que formen part de l'ADEPAP ha determinat que les actuacions de control de plagues han augmentat en el cas d'aquestes espècies i s'han mantingut en el cas dels insectes, mentre que les actuacions de desinfecció, sobretot les relacionades amb la covid-19, han disminuït.

El president de l'ADEPAP, Quim Sendra, ha alertat que el **canvi climàtic** afavoreix la proliferació d'aquestes espècies i n'allarga els períodes de reproducció, per la qual cosa l'associació ha estimat un augment d'entre el 10% i el 15% en les poblacions de rosegadors, la principal plaga de Catalunya seguida pels escarabats i els **mosquits**.

Tot i que altres factors, com les **restriccions en l'ús de biocides** per part de l'administració pública, dificulten acabar amb aquestes plagues i Sendra ha considerat que «tot i que poden provocar resistència en els rosegadors, això es dona pel mal ús», per la qual cosa ha determinat que s'haurien de restringir al públic i no a les empreses de control de plagues.

A les zones urbanes, sobretot a les grans ciutats, aquests animals, rosegadors, escarabats i també aus com els **coloms i les cotorres argentines**, «tenen recursos gairebé il·limitats de menjar i aigua» per la qual cosa, malgrat els controls i la reducció de la quantitat, les poblacions se'n recuperen ràpidament.

Les «reines», els escarabats

En el cas dels escarabats, segons ha explicat el president, és la plaga que més ha augmentat l'últim any, malgrat que la demanda d'actuacions d'algunes empreses ha augmentat fins al 50%. «Els escarabats són una vella coneguda, una plaga que es troba sempre en els entorns urbans com una de les principals plagues que afecten Catalunya i és molt difícil controlar-la», ha explicat el president de l'ADEPAP.

El coordinador tècnic de l'ADEPAP, Luis Lozano, ha assegurat que l'**escarabat alemany ('Blatella germanica')** és el més habitual en interiors, **cuines i vivendes**, així que part del seu augment es podria deure «al tancament dels locals d'hostaleria durant la pandèmia, que va suposar tallar amb les actuacions de control en aquests espais».

En canvi, l'**americà ('Blatella americana')** concentra l'activitat a les xarxes de **clavegueram**, i l'augment es deu a les altes temperatures, la baixa pluviometria i a l'estat del clavegueram.

El mosquit, més «urbanita»

Quant al **mosquit**, Sendra ha conclòs que malgrat la sequera, que ha provocat que a les zones rurals gairebé hagi desaparegut, **en zones urbanes n'hi ha en expansió**, gràcies a uns hiverns més càlids i a la presència d'aigua, en cases, jardins i clavegueram.

Notícies relacionades

Sobre els **coloms**, una altra de les grans plagues de Barcelona, tant Sendra com Lozano han determinat que les actuacions que s'estan portant a terme a Catalunya, amb pinsos anticonceptius «són il·legals i no funcionen». «Els experts d'aquest àmbit defensem que no és efectiu i no ha reduït la població de coloms en aquests anys. A més, ¿què impedeix que se'l mengi un gos o un nen si el tenim en dispensadors a les ciutats?», ha denunciat el president.

Quim Sendra ha conclòs parlant del cas de les xinxes dels llits, que té una demanda d'actuacions que va augmentant sobretot a les grans ciutats, i que ha relacionat amb la tornada del turisme: «És un insecte que es mou amb nosaltres i amb les nostres maletes; amb la tornada a la normalitat del turisme, han tornat les xinxes».

ADEPAP: "Les rates i paneroles s'estan reproduint més i ja presenten resistència als insecticides"

El [2022](#) va ser un any sec i càlid, amb onades de calor i nits tropicals, cosa que [ha afavorit la proliferació de plagues](#). Ho constaten les empreses del sector, que han fet **més actuacions de control de rosegadors, paneroles, xinxes de llit i aus**. **Luis Lozano, coordinador tècnic de l'ADEPAP**, Associació Catalana d'Empreses de Salut Ambiental de Catalunya, ha explicat en una entrevista al '[bàsics](#)' que aquest mes de març "ja tenim les primeres plagues" i que "la demanda de serveis contra les plagues de rates ha augmentat a Barcelona",

"Les rates i els insectes s'estan reproduint més amb les condicions del canvi climàtic i presenten resistència a insecticides i raticides" ha alertat Lozano, que ha apuntat que "la plaga urbana que més ha augmentat els últims anys és la de les rates".

El canvi climàtic, un factor decisiu per a la presència de rates

En el cas de les rates, l'ADEPAP, alerta que el **canvi climàtic afavoreix l'activitat reproductora** d'aquests mamífers. Però aquest no és l'únic factor que n'afavoreix les plagues. El president de l'entitat, Quim Sendra, apunta a les **restriccions en l'ús de biocides** i a "la resistència que aquests animals han desenvolupat a algunes de les substàncies dels rodenticides".

El turisme és un altre factor d'ampliació de les plagues. Per exemple, "la plaga de xinxes de llit no para de créixer. Les maletes són un vehicle perfecte perquè viatgin". A més, aquestes "s'alimenten de sang humana i costen d'erradicar perquè ràpidament es tornen a reproduir".

Mitjà: catzona.com

Publicat: 21/03/2023

Edició: Digital

Secció:

URL: <https://catzona.com/2023/adepap-les-rates-i-paneroles-s...>

Audiència: 7.525 Lectores

ADEPAP: “Les rates i paneroles s’estan reproduint més i ja presenten resistència als insecticides” - CATzona

El [2022](#) va ser un any sec i càlid, amb onades de calor i nits tropicals, cosa que [ha afavorit la proliferació de plagues](#). Ho constaten les empreses del sector, que han fet **més actuacions de control de rosegadors, paneroles, xinxes de llit i aus**. **Luis Lozano, coordinador tècnic de l’ADEPAP**, Associació Catalana d’Empreses de Salut Ambiental de Catalunya, ha explicat en una entrevista al [‘bàsics’](#) que aquest mes de març “ja tenim les primeres plagues” i que “la demanda de serveis contra les plagues de rates ha augmentat a Barcelona”,

“Les rates i els insectes s’estan reproduint més amb les condicions del canvi climàtic i presenten resistència a insecticides i raticides” ha alertat Lozano, que ha apuntat que “la plaga urbana que més ha augmentat els últims anys és la de les rates”.

El canvi climàtic, un factor decisiu per a la presència de rates

En el cas de les rates, l’ADEPAP, alerta que el **canvi climàtic afavoreix l’activitat reproductora** d’aquests mamífers. Però aquest no és l’únic factor que n’afavoreix les plagues. El president de l’entitat, Quim Sendra, apunta a les **restriccions en l’ús de biocides** i a “la resistència que aquests animals han desenvolupat a algunes de les substàncies dels rodenticides”.

El turisme és un altre factor d’ampliació de les plagues. Per exemple, “la plaga de xinxes de llit no para de créixer. Les maletes són un vehicle perfecte perquè viatgin”. A més, aquestes “s’alimenten de sang humana i costen d’erradicar perquè ràpidament es tornen a reproduir”.

Font: betevé –

També pot interessar: